

Deze week in het lobbymemo:

Verslagen Tweede Kamer

Plenair

- Plenair debat Sluiting intensive care Zuyderlandziekenhuis Heerlen
- Tweeminutendebat: Spoor
- Tweeminutendebat: NPLG-stikstof
- Tweeminutendebat: Leefomgeving
- Tweeminutendebat: Industrie en omwonenden

Commissies

- Commissiedebat: water
- Commissiedebat: Gezond en veilig werken
- Rondetafelgesprek financiële situatie in gemeenten
- Rondetafelgesprek: Wet regie versterking volkshuisvesting
- Rondetafelgesprek effecten van de btw-verhoging voor onderwijs, cultuur en media
- Rondetafelgesprek: Ruimtelijke ordening
- Vragenuur

Stemmingen

- Dinsdag 24 september

Eerste Kamer

Commissieagenda Tweede Kamer

Plenaire agenda Tweede Kamer

Brussel

- Netwerkevenement 25 september
- Mission letters gepresenteerd
- Europa in de kabinetsplannen
- Commissie Territoriale Samenhang en EU-begroting, Comité van de regio's

Verslagen Tweede Kamer

Plenair debat Sluiting intensive care Zuyderlandziekenhuis Heerlen

De Kamer debatteerde met minister Agema (Volksgezondheid) over de sluiting van drie afdelingen in het Zuyderlandziekenhuis in Heerlen.

Een voorgenomen sluiting van de intensive care, spoedeisende hulp en geboortezorg in het Zuyderlandziekenhuis in Heerlen heeft tot [onrust onder personeel en inwoners](#) geleid. Het plan is dat deze afdelingen verhuizen naar het ziekenhuis in Geleen. De Kamer debatteert over mogelijke oplossingen en de gevolgen.

Geld en personeel

Als een deel van de zorg naar elders verplaatst wordt, geeft dat een schok, boosheid en strijd onder patiënten en personeel, stelt Tielen (VVD). Maar beslissingen over gezondheidszorg moeten ook gebaseerd worden op ratio, draagvlak en uitvoerbaarheid. Zij wijst op de regietafel, waarbij tientallen zorgprofessionals en 170 inwoners scenario's hebben uitgewerkt voor de toekomst van de ziekenhuiszorg in de regio.

De zorgverzekeraar en de ziekenhuisdirectie bepalen door de marktwerking welke zorg er wordt geleverd in Heerlen, zegt Dijk (SP). Het kabinet zou de regie naar zich toe moeten trekken. Hij vraagt de minister om snel te zorgen voor een vast budget voor spoedeisende hulp, intensive care en geboortezorg, zodat de afdelingen open kunnen blijven.

In het regeerprogramma heeft het kabinet afgesproken de bekostiging van spoedzorg te veranderen, legt Agema uit. De minister wil deze zorg uit de marktwerking halen en er worden vaste budgetten voor vrijgemaakt. Dat moet kleinere ziekenhuizen en streekziekenhuizen meer zekerheid bieden. De minister hoopt dat dit het voor artsen en verpleegkundigen aantrekkelijker maakt om bij kleinere ziekenhuizen in de regio te werken.

Met een andere bekostiging is het personeelstekort waarmee het ziekenhuis kampt niet opgelost, denkt Claassen (PVV). Daarvoor zouden ook de administratieve lasten moeten worden aangepakt. Veel nieuwe zorgmedewerkers verlaten de zorg namelijk vanwege werkdruk en bureaucratie. Ook Jansen (NSC) ziet het personeelstekort als de grootste uitdaging. De oplossing wordt dan vaak gezocht in fusies van kleine ziekenhuizen, ziet zij. Verwacht de minister dat kwaliteit en toegankelijkheid daardoor in gevaar komen?

De minister heeft zich tot doel gesteld om de administratietijd te halveren, onder andere met behulp van AI. Ze erkent dat ze niet weet of budgetbekostiging een oplossing biedt voor het Zuyderland. Zij wil geen valse hoop bieden, maar wel een "ultieme poging" wagen. Ze gaat samen met de zorgverzekeraar en het ziekenhuisbestuur bespreken of alle mogelijkheden zijn onderzocht om de personeelskrapte op te lossen. Ze benadrukt dat de spoedeisende hulpen in Geleen en Heerlen beide niet aan de kwaliteitseisen voldoen.

Gezondheidsachterstand in de regio

Van der Plas (BBB) waarschuwt dat sluiting van afdelingen uiteindelijk kan leiden tot sluiting van kleinere ziekenhuizen in de regio. Ze is gefrustreerd over de gebrekkige invloed van de regionale en landelijke politiek op het openhouden van streekziekenhuizen.

Het gaat hier om de ongezondste, armste en meest vergrijsde regio van Nederland, benadrukt Krul (CDA, mede namens ChristenUnie). Daarvoor zou de overheid verantwoordelijkheid moeten nemen, vindt hij. Dat lukt volgens hem niet als je de zorg ziet als een bedrijf en de samenleving als klant. De Kamer zou niet moeten bepalen welke afdeling openblijft, vindt Paulusma (D66). Wel moet de Kamer ervoor zorgen dat het proces fatsoenlijk verloopt. Ze pleit voor een regionale gezondheidsstrategie voor Zuid-Limburg. Zo'n strategie moet gezondheidsverschillen met andere delen van het land aanpakken, goede plannen ondersteunen en stoeve samenwerking gladstrijken. Bushoff (GroenLinks-PvdA) verwijt de minister een gebrek aan strijdlust voor een regio die kampt met achterstelling, verdwijnende voorzieningen en gezondheidsachterstanden. Als de minister geen resultaten bereikt, ziet hij een "gouden kans voor de Kamer" om op te komen voor de mensen in de mijnstreek.

Regioplannen kunnen helpen om specifieke lokale problemen aan te pakken, zegt Agema. Maar zij zet vooral in op gelijkwaardigere en toegankelijke zorg in het hele land, ook voor mensen met een kleinere beurs. In dat kader ziet zij de voorgenomen verlaging van het eigen risico als een belangrijke stap.

Moties ingediend tijdens het debat

- 31765-871 [Motie van de leden Dijk en Bushoff over uitspreken dat het kabinet de regio naar zich toe moet trekken en het Zuyderlandziekenhuis in Heerlen volwaardig moet houden](#)
- 31765-872 [Motie van de leden Bushoff en Dijk over blijvende inzet voor een volwaardig ziekenhuis in Heerlen](#)
- 31765-873 [Motie van het lid Paulusma c.s. over een zorgvuldig proces om invulling te geven aan de plicht van zorgaanbieders om ketenpartners, gemeenten en inwoners te informeren over en te betrekken bij plannen voor het aanbod acute zorg](#)
- 31765-874 [Motie van de leden Claassen en Van der Plas over een pilot in het Zuyderlandziekenhuis om de administratieve lasten te halveren met actiepunten uit het regeerprogramma](#)
- 31765-875 [Motie van de leden Claassen en Van der Plas over een pilot in het Zuyderlandziekenhuis met een vast budget voor spoedeisende hulp, intensieve care afdelingen en acute verloskunde](#)
- 31765-876 [Motie van het lid Van der Plas over de handreiking inzetten om te waarborgen dat de spoedeisende hulp, het geboortecentrum en de ic van het Zuyderlandziekenhuis in Heerlen openblijven](#)
- 31765-877 [Motie van het lid Tielen c.s. over de risico's in kaart brengen van het niet voldoen aan de kwaliteitseisen en de minimumnormen voor de afdelingen spoedeisende hulp](#)
- 31765-878 [Motie van het lid Krul c.s. over het initiatief nemen om uiterlijk in de eerste helft van 2025 tot een plan te komen voor goede en veilige geboortezorg in Heerlen](#)

De Kamer stemt op 1 oktober over de moties.

Tweeminutendebat: Spoor

Moties ingediend tijdens het debat

- [29984-1208 Motie d.d. 26 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van het lid El Abassi over het salaris van de president-directeur van de NS;

- [29984-1209 Motie d.d. 26 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van het lid El Abassi een financiële steun aan de NS om toekomstige tariefstijgingen te beperken;
- [29984-1210 Motie d.d. 26 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van het lid El Abassi om te onderzoeken waarom het OV in de buurlanden goedkoper is en welke beleidsmaatregelen nemen om de kosten in Nederland te verlagen;
- [29984-1211 Motie d.d. 26 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van de leden De Hoop en Vedder over een plan voor de benodigde financiële middelen voor de Lelylijn.

Tweeminutendebat: NPLG-stikstof

Moties ingediend tijdens het debat

- [35334-304 Motie d.d. 25 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van de leden Van Campen en Bromet over een handreiking opstellen waarmee provincies en gemeenten natuurinclusieve en klimaatadaptieve woningbouwprojecten kunnen vergunnen;
- [35334-305 Motie d.d. 25 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van de leden Van Campen en Grinwis over bij uitwerking van de stikstofplannen onafhankelijk advies vragen over varianten voor het vergunningstelsel;
- [35334-306 Motie d.d. 25 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van de leden Van der Plas en Pierik over de verlaagde status van de wolf onder het Verdrag van Bern doorvoeren in de Habitatrichtlijn;
- [35334-307 Motie d.d. 25 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van de leden Van der Plas en Pierik over inzetten op doelmatige, transparante en rechtmatige besteding en verantwoording van de subsidies voor terreinbeherende organisaties;
- [35334-308 Motie d.d. 25 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van de leden Grinwis en Van Campen over onderbouwen wat het doelbereik van de investeringen in het 5 miljardpakket is en op welke termijn deze leiden tot verlichting van de mestplaatsingsproblematiek;
- [35334-309 Motie d.d. 25 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van het lid Grinwis c.s. over het emissiebeleid langs de lijnen van de aangenomen moties en de gemaakte afspraken concreet invullen, inclusief een tijdlijn;
- [35334-310 Motie d.d. 25 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van het lid Kostic over de toegang tot en effectiviteit van subsidies voor wolfwerende maatregelen verbeteren;
- [35334-311 Motie d.d. 25 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van het lid Kostic over onderzoeken of een tijdelijke stop op jacht en faunabeheer in een gebied invloed heeft op het aantal incidenten met de wolf;
- [35334-312 Motie d.d. 25 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van het lid Kostic over binnen agrarisch natuurbeheer prioriteit geven aan gerichte maatregelen die bijdragen aan het behalen van de wettelijke doelen rondom water en natuur;
- [35334-313 Motie d.d. 25 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van het lid Podt over de eerdere gebiedsplannen doorzetten zolang er geen nieuwe plannen zijn en bij nieuwe plannen de eerdere plannen als uitgangspunt nemen;
- [35334-314 Motie d.d. 25 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van het lid Flach over het RIVM opdracht geven om op kortst mogelijke termijn de huidige, wetenschappelijk gezien te lage ondergrens in AERIUS Calculator te verhogen;
- [35334-315 Motie d.d. 25 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van het lid Flach over op korte termijn al het mogelijke doen om gewinning van wolven aan mensen en hun dieren te voorkomen;
- [35334-316 Motie d.d. 25 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van de leden Holman en Vedder over aangeven hoe PAS-melders een oplossing geboden gaat worden en hoe een verlaging van stikstofemissie gerealiseerd wordt om Nederland van het stikstofslot te halen.

Tweeminutendeбат: Leefomgeving

Moties ingediend tijdens het debat

- [30175-465 Motie d.d. 26 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van het lid Bamenga om de gezondheidkundige advieswaarden van de WHO op te nemen in het luchtkwaliteitsbeleid als streefwaarde;
- [30175-466 Motie d.d. 26 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van de leden Wingelaar en Gabriëls over de aanscherping van bodemregelgeving ten aanzien van het gebruik van Beaumix;
- [30175-467 Motie d.d. 26 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van het lid Gabriëls om alle lozingen van PFAS en andere 22S op oppervlaktewater voor eind 2026 inzichtelijk te maken;
- [30175-468 Motie d.d. 26 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van het lid Kostic over een tijdelijke stop op het gebruik van staalslakken als bouwstof;
- [30175-469 Motie d.d. 26 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van het lid Kostic over het principe de vervuiler betaalt.

Tweeminutendeбат: Industrie en omwonenden

Moties ingediend tijdens het debat

- [28089-321 Motie d.d. 26 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van het lid Kostic over de aanscherping en verdere uitwerking van de Actieagenda;
- [28089-322 Motie d.d. 26 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van het lid Kostic over het vergunnen aan de BBT-range;
- [28089-323 Motie d.d. 26 september 2024](#), Tweede Kamerlid Motie van het lid Gabriëls om te onderzoeken of de mogelijkheid om een bestuurlijke boete op te leggen bij illegale lozingen een effectief middel is voor omgevingsdiensten.

Commissiedebat: water

Het commissiedebat water was het eerste reguliere debat van minister Madlener die veel in het nieuws is geweest over de aanpak van de fatbike. Vooraf waren de verwachtingen wat gespannen over wat de nieuwe inzet van de minister zou zijn op dit thema.

De belangrijkste conclusie aan het einde van de avond was dat vreemd genoeg zowat alle aanwezige fracties tevreden waren met het antwoord van de minister. Enerzijds omdat er verschillen optraden in de interpretatie van zijn antwoorden. Maar vooral ook omdat bleek dat hij de koers van het vorige kabinet wil het voortzetten en vasthoudt aan de doelen van de kaderrichtlijn water en het verminderen van verontreinigingen in drinkwater.

Hieronder de belangrijkste onderwerpen uit het debat.

Kaderrichtlijn water

In het jaar 2027 moeten er verschillende kwaliteitsdoelen van de kaderrichtlijn water zijn gehaald. Dat ons land die niet allemaal gaan halen is al bekend. Aant Jelle Soepboer (NSC) wil 'realistisch zijn' en meer inzetten op het verlagen van de doelen in Europees verband en/of later behalen daarvan omdat anders het draagvlak in de samenleving verdwijnt. Ook wil de fractie dat tijdelijke vervuiling niet meetelt, of als dat wordt verplaatst niet dubbel geteld wordt. Stoffer van de SGP herhaalt dit pleidooi met een aanvullende verwijzing naar de achtergrondwaarden, die moeten niet worden meegeteld. De variant van de BBB hierop was dat er meer meetpunten moeten komen om de modellen te kunnen verbeteren.

Het zal geen verrassing zijn dat Gabriëls (GLPvdA), Kostic (PvdD) en Bamenga (D66) hier anders over dachten. Zij stellen dat de kaderrichtlijn water al in het jaar 2000 is vastgesteld en ons land in al die tijd gewoon te weinig heeft gedaan. Deze drie fracties vrezen de inbreukprocedure van de Europese Commissie en rechtszaken en wilden van de minister weten wat die extra gaat doen om de doelen alsnog te halen. De ChristenUnie legt de vinger op de zere plek omdat met het verdwijnen van de NPLG ook 811 miljoen euro voor het halen van de doelen is verdwenen. De PVV verwijst naar de steun van juristen om iets te doen aan het principe *'one out, all out'*, waarbij de waterkwaliteit niet aan de normen voldoet als één norm wordt overschreden.

De minister is van plan er alles aan te doen om de doelen te halen en zal geen wijzigingen aanbrengen in het beleid van het vorige kabinet. Nederland heeft met enkele andere landen een paar voorstellen gedaan in de zogeheten 'non Papers'. Dit houdt in dat voorgesteld wordt een extra indicator toe te voegen naast *'one out, all out'* om meer inzicht te geven in de daadwerkelijke voortgang van het doelbereik van de KRW. Daarnaast wordt gevraagd om verduidelijking van het begrip *'achteruitgang'* in de Kaderrichtlijn Water op tijdelijke effecten of het verplaatsen van verontreinigingen. Er is echter nog geen draagvlak voor in Brussel. De minister erkent het risico van een inbreukprocedure. Dat gaat echter niet over de hoogte van de normen maar om de vergunningverlening, lozingen en onttrekkingen in ons land.

De doelen blijven overeind staan en die minister is daarvoor systeemverantwoordelijk zegt hij. Hij benoemend het impulsprogramma, wil versnelde afspraken voor wat betreft lozingen aan de bron, extra inzet op de vergunningverlening, buitenlandse lozingen in overleg met buurlanden. Als evaluaties uitwijzen dat er meer nodig is wil hij dat ook doen. De minister heeft wel hoop dat de historische belasting in gebieden tot een zekere mate van versoepeling kan leiden mits we kunnen aantonen dat we echt ons best hebben gedaan.

Het niet halen van de doelen zal niet leiden tot een crisis vergelijkbaar met stikstof omdat overschrijdingen voornamelijk lokale problemen zijn. Het NPLG geld was bedoeld voor de beekdalen, de minister zegt een brief erover toe. Net als een brief op verzoek van de PvdD om alle aanbevelingen uit het verleden op een rijtje te zetten.

Pfas en andere verontreinigingen

Vooraf D66 en de Partij voor de Dieren benadrukten dat schoon gezond en voldoende water een mensenrecht is en dat er meer moet worden gedaan om verontreinigingen zoals vooral PFAS eruit gehaald worden of beter, verboden worden om te gebruiken of te lozen. De partij wil dat eeuwigdurende vergunningen worden ingetrokken en/of vergunningen worden geactualiseerd. In de bijdrage van Gabriëls daarna kreeg ze daar steun voor.

De Partij voor de Dieren pleitte niet onverwacht voor een vermindering van de veestapel om de nutriënten belasting in Nederland te verlagen. BBB (Pierik) was het daar niet mee eens, hij wil samen met de SGP dat de waterkwaliteit anders wordt gemeten. D66 bleef herhaaldelijk vragen waarom de bufferzones op landbouwgrond verkort zijn naar 100 meter. GLPvdA en de ChristenUnie wilden van de minister weten wat de effecten zijn van het afschaffen van het Nationaal Programma Landelijk Gebied voor de waterkwaliteit. Meerdere fracties bevroegen die minister over zijn systeemverantwoordelijkheid en rol van coördinator in het kabinet vooral richting de minister van Landbouw. Waarop de PVV verzuchtte dat het geen landbouwdebat was.

De minister had geen antwoord op het verkleinen van de bufferstroken komt daar schriftelijk op terug. Hij denkt dat de invloed beperkt is. Hij gaf meerdere keren aan dat het overleg met de minister van

LVVN heel goed is. Het voorstel van het verkleinen van de veestapel vanwege het stoppen van de derogatie zal het 'water helpen'. Deze opmerking viel niet in goede aarde bij BBB die verwijst naar het gebruik van kunstmest. Het wachten is op de nieuwe contouren voor het landelijk gebied wat in de plaats komt van het NPLG.

Lozingsvergunning

Er is in ons land geen overzicht wie wat waar op het oppervlakte of stiekem in het riool loost. Het irriteert de Kamerleden van de PvdD en GLPvdA, maar ook van BBB dat lozingsvergunningen eeuwigdurend zijn en nooit worden geactualiseerd. Daar moeten we vanaf. Kostic wil 'de gifkraan dichtgedraaid' vooral bij Chemours. Gabriels ook maar waarschuwde alleen wel voor het tekort aan capaciteit bij de omgevingsdiensten en Rijkswaterstaat terwijl Rijkswaterstaat moet bezuinigen. Ondertussen ziet hij een spaghetti aan verantwoordelijkheden tussen gemeenten, provincies en waterschappen. Dat moet de minister beter gaan coördineren met aanpassingen van het VTH stelsel in het achterhoofd. De SGP die heeft geen vertrouwen in gemeenten. Zij geven geen prioriteit aan indirecte lozingen. Daarom wil de fractie dat waterschappen meer bevoegdheden krijgen. BBB had ook kritiek op gemeente en dan in het kader van de riooloverstorten waar zij van menen dat dat een groot effect op de waterkwaliteit heeft.

De minister deed een interessante toezegging in het debat die aan het einde weer werd afgezwakt. De minister vindt het getuigen van gezond verstand dat eeuwigdurende vergunningen worden afgeschaft en dat het bevoegd gezag de plicht krijgt ze om de vijf jaar te herzien. Hij wil daar een wetsvoorstel voor indienen. Daar was Gabriels zo blij mee dat hij aan het eind van het debat de ontbrekende toezegging genoteerd wilde hebben door de voorzitter. In de toezegging werd het echter afgezwakt dat er een brief volgt van de minister met daarin een aankondiging dat hij met een wetswijziging hoopt dat de inbreukprocedure kan worden voorkomen.

De minister vindt dat alleen een Europees verbod op PFAS in producten zin heeft. Er zijn immers 10.000 PFAS toepassingen, waarvan niet alles verboden moet gaan worden. Nieuwe vergunningen het lozen van zeer zorgwekkende stoffen worden niet meer afgegeven, De huidige vergunningen worden herzien met daarin een ZZS minimalisatie verplichting. Hij vindt het een complex probleem met veel verschillende bevoegde gezagen. Rijkswaterstaat gaat over rijkswateren, regionale wateren zijn waterschappen en lokaal provincies en gemeenten aan zet.

Hij sprak dus over Rijkswaterstaat dat 700 vergunningen te actualiseren heeft en de minister garandeert dat dit voor het jaar 2027 is gedaan door het werven van nieuwe deskundigen. Over de capaciteit van de omgevingsdiensten gaat de minister niet in, hij wil wel dat de belangrijkste vergunningen, met het meeste invloed op de KRW doelen, als eerste worden aangepakt. Extra geld ervoor heeft hij niet.

Er is geen overzicht van alle lozingsvergunningen. Die van Rijkswaterstaat worden wel openbaar gemaakt, Madlener roept waterschappen, gemeenten en provincies op hetzelfde te doen. Riooloverstorten worden aangepakt via het KRW programma maar blijft een verantwoordelijkheid van gemeenten. De minister stelt dat de invloed op de waterkwaliteit maar beperkt is.

Over Chemours is het ministerie in gesprek over een minnelijke schikking. Hij kan er niet over uitweiden omdat al het gesprek tot niets leidt er een rechtszaak kan volgen.

Reiniging van tankwagens

In het debat was een klein zijpaadje het nieuws onlangs dat reinigingsbedrijven van tankwagens er een potje van maken. Niet alleen de veiligheid van hun personeel wordt op het spel gezet maar ook lozingen in het milieu of op het riool door lakse of afwezige afvoer van gevaarlijke chemicaliën. NSC en de SGP vragen de minister wat hij daaraan gaat doen omdat gemeenten en omgevingsdiensten en aangeven dat ze daar geen expertise op hebben. De minister gaat hier schriftelijk op reageren.

Drinkwater

Op het punt van drinkwater gaat het hier om het tekort. De drinkwaterbedrijven waarschuwen dat er een tekort aan drinkwater gaat komen. Op zich waren de meeste Kamerleden het daarmee eens alleen liepen de oplossingen uit elkaar. De PVV vond het maar geklets gezien de vele regen die is gevallen in het voorjaar. We moeten gewoon meer putten gaan slaan. Er werd hierop een nieuw verbond gesloten tussen de ChristenUnie (Grinwis) en de PVV (Heutink) wat vooral bij Heutink tot hilariteit leidde. Beide fracties willen dat de vergunningverlening om nieuwe drinkwaterputten te slaan wordt vereenvoudigd zodat er meer drinkwater kan worden gewonnen. De VVD en de CU willen drinkwaterbedrijven meer financiële armslag en vrijheid geven.

De minister wordt door PVV/CU opgeroepen de provincies in de goede richting te duwen om deze vergunningen en het belang van drinkwater hoger op de agenda te zetten. Progressief betalen naar gebruik verdeelde de Kamer door de helft qua voor en tegenstanders. De PVV is mordicus tegen betutteling over gedrag of verschillende tarieven voor de consument

Grinwis van de ChristenUnie wil het voorbeeld volgen van België waar al decennia gescheiden watersystemen in woningen worden aangebracht. Pas het bouwbesluit (nu besluit bouwwerken leefomgeving, BBL in de Omgevingswet, red) daarop aan om gemeenten te verplichten waterbewust te laten bouwen.

De minister gaf aan dat het drinkwater nog behoorlijk schoon is en binnen de gestelde normen valt. Ook is er volgens de minister niet te weinig water, er moet een nieuwe winningen worden aangeboord wanneer een actieprogramma voor loopt voor 100 miljoen kubieke meter water. Drinkwaterbedrijven krijgen meer financiële armslag door een hoger rendement toe te staan. Wet en regelgeving daarover volgt in de zomer van 2025. De provincies zijn bevoegd gezag van de winningsvergunningen, de minister gaat met hen in gesprek.

Betalen naar gebruik principe niet zal gelden voor de consument. Voor de grootverbruikers komt informatie naar de Kamer per brief. Gescheiden (grijs) watersystemen vindt hij mooi maar maakt de nieuwbouw ook een stuk duurder. Ook hier wil hij geen verplichtingen waar gaat het gesprek aan met de minister van VRO wat de mogelijkheden zijn van een grijs waterleidingnet in het BBL. Hij sprak naast de hogere bouwkosten ook de zorg uit door gezondheidsproblemen als mensen vergissingen maken en grijs water drinken.

Waar de PVV een punt van waterbesparing maakte blijft de minister wel doorwerken aan de nationale aanpak drinkwaterbesparing. Het gaat hem om de bewustwording.

Water en bodem sturend

In verband met het veranderende klimaat en mogelijke wateroverlast is het niet de bedoeling dat er woningbouw gerealiseerd wordt op plekken die niet gegarandeerd droge voeten kunnen blijven houden. De VNG heeft al meerdere keren aan de orde gebracht hoe sturend water en bodem sturend moet zijn. Voor Soepboer van de NSC en De Groot van de VVD mag het niet zo zijn dat woningbouw wordt

gefrustreerd. Zij vinden dat de balans zoek is omdat er veel nieuwe woningen nodig zijn. Als het aan de NSC en de VVD liggen wordt het woordje 'sturend' voortaan wordt geïnterpreteerd als 'belangrijk'. Gabriëls wil het principe verankeren in de wet.

Als het gaat om serieuze waterveiligheid en het voorkomen van overstromingen was het vooral Kamerlid Stoffer van de SGP die daar aandacht om vroeg. In vorige jaren was er ook aandacht voor dat na 2030 er een groot tekort op het budget voor waterveiligheid zal zijn van wel € 10 miljard.

De minister wil water en bodem sturend heel belangrijk maken in plaats van sturend. Het regeerprogramma stelt al rekening te houden met water en bodem. Op zorgen van fracties dat de woningbouw wordt gehinderd wil de minister vooral kijken naar wat wel mogelijk is. Nederland komt niet op slot. Op het punt van het waterbelang meenemen in de ruimtelijke ordening door gemeenten vindt de minister dat gemeenten verantwoordelijk zijn om wateroverlast te voorkomen. Hij vindt dat toekomstbestendig bouwen belangrijk is maar dat er geen geld opgenomen is in het regeerprogramma hiervoor. Waterschappen moeten vroegtijdig worden betrokken, hij wil de situatie zoals in Zuidplas voorkomen waar overheden tegenover elkaar komen te staan.

Commissiedebat: Gezond en veilig werken

Op donderdag 26 september vond het commissiedebat gezond en veilig werken plaats waarin de Kamerleden zich richtten op de verbetering van arbeidsomstandigheden en het verminderen van regeldruk.

Inleiding

Kisteman (VVD) benadrukte in zijn betoog het belang van het verminderen van de regeldruk voor ondernemers, zonder daarbij de veiligheid op de werkvloer in gevaar te brengen. Hij riep de staatssecretaris op om nationale regels, zoals de verplichte externe toetsing van de risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E), te vereenvoudigen, omdat deze volgens hem vooral kleinere ondernemers onnodig belasten. Dit geldt ook voor andere regels zoals de jaarlijkse keuring van arbeidsmiddelen en de chemische rapportages voor bepaalde beroepsgroepen. Kisteman stelde dat veel regels in Nederland strenger zijn dan de Europese normen en pleitte ervoor om terug te keren naar de Europese standaarden. Hij drong erop aan dat gemeenten hierbij een faciliterende rol spelen door ondernemers te ondersteunen bij het naleven van vereenvoudigde regels, zodat de focus op gezond en veilig werken behouden blijft zonder overmatige administratieve lasten.

Patijn (GL-PvdA) benadrukt de noodzaak van betere bescherming voor werknemers, vooral uitzendkrachten, tegen gevaarlijke stoffen op de werkplek, gezien het hoge risico op kanker en arbeidsongevallen. Ze pleit voor strengere maatregelen en vraagt of een verbod op het inzetten van uitzendkrachten bij risicovolle werkzaamheden mogelijk is. Daarnaast dringt ze aan op verbeteringen in de regeling voor beroepsziekten, zoals versoepelde bewijsvoering en het opheffen van de verjaringstermijn voor asbestslachtoffers. Ook vraagt ze aandacht voor de gevolgen van permanente bereikbaarheid buiten werktijd, wat kan leiden tot burn-outs, en roept ze op tot meer preventieve maatregelen en duidelijke afspraken hierover.

Van Kent (SP) benadrukt de slechte arbeidsomstandigheden op Schiphol, zoals lawaaioverlast, fysieke belasting en blootstelling aan ultrafijnstof. Hij vraagt om onafhankelijke geluidsmetingen en verbetering van tilhulpmiddelen. Ook pleit hij voor maatregelen tegen gezondheidsrisico's door dieselmuitstoot en ultrafijnstof, en betere hygiëne op de werkplek. Hij roept de staatssecretaris op om samen met

vakbonden en werknemers deze problemen aan te pakken. Flach (SGP) stelt dat werknemers veilig moeten kunnen werken, maar waarschuwt tegen overmatige regeldruk, vooral voor kleine bedrijven. Hij vraagt om minder bureaucratische verplichtingen, zoals de RI&E, en pleit voor proportionele regelgeving rondom asbestverwijdering. Hij benadrukt dat regels werknemers moeten beschermen zonder onnodig ondernemers te belasten.

Esser (PVV) uit zorgen over de toename van burn-outs en stress onder werkenden door slechte arbeidsomstandigheden, waarbij werkgevers te weinig verantwoordelijkheid nemen. Ze pleit voor striktere handhaving van de ARBO-wetgeving, meer inspecties, en betere bescherming van flexwerkers en zzp'ers. Ook roept ze op om psychosociale arbeidsbelasting, zoals werkdruk en pesten, harder aan te pakken. Van Oostenbruggen (VVD) vindt dat veiligheid op de werkvloer belangrijk is, maar benadrukt dat ondernemers ruimte moeten hebben om eigen verantwoordelijkheid te nemen. Hij pleit voor minder regeldruk, vooral voor het MKB, en vraagt om meer vertrouwen in werkgevers. Daarnaast stelt hij dat regels geen obstakels moeten vormen, maar werkbaar moeten blijven voor bedrijven.

Arbeidsomstandigheden

Staatssecretaris Jurgen Nobel benadrukt het belang van veilige arbeidsomstandigheden, verwijzend naar de geschiedenis van sociale wetgeving met het Kinderwetje van Van Houten. Ondanks de inspanningen zijn er nog te veel ziektegevallen en doden door werk. Hij streeft naar "zero deaths" en een verlaging van werkgerelateerde ziekten via de Arbovisie 2040, waarin vier thema's centraal staan: kankerpreventie door gevaarlijke stoffen, financiële prikkels voor preventie, minder regeldruk, en betere bescherming van zzp'ers. Hij benadrukt samenwerking met sociale partners en flexibiliteit voor sectoren om hun eigen veiligheidsnormen te bepalen.

Toegankelijkheid en communicatie rondom beroepsziekten

De staatssecretaris erkent dat de Tegemoetkoming Stoffengerelateerde Beroepsziekten (TSB) regeling onvoldoende bekend is en dat er te weinig gebruik van wordt gemaakt. Hij benadrukt het belang van betere communicatie, vooral richting zorgprofessionals, om de toegang tot de regeling te verbeteren. De staatssecretaris werkt aan een campagne en kijkt samen met de adviescommissie naar de mogelijkheid van maatwerk en aanpassing van de lijst van beroepsziekten. Hij gaat ook onderzoeken of de verplichting om de RI&E kerndeskundige in te schakelen bij de beoordeling van aanvragen versoepeld kan worden, waarbij veiligheid voorop blijft staan. Daarnaast zal hij later met de Kamer terugkomen op specifieke vragen over beroepsziekten, zoals causaliteitsbewijzen en internationale vergelijking.

Schiphol

De staatssecretaris benadrukt dat Schiphol, als nationale luchthaven, een voorbeeldfunctie heeft als het gaat om arbeidsomstandigheden. De blootstelling aan gevaarlijke stoffen en fysieke belasting op Schiphol is een bekend probleem, waar de arbeidsinspectie al handhavingsmaatregelen voor heeft getroffen, waaronder dwangsommen van ruim een miljoen euro. Hoewel er stappen zijn gezet, zoals bij de bagageafhandeling en het gebruik van tilhulpmiddelen, blijft de praktijk soms achter. De staatssecretaris wil in bestuurlijk overleg met de minister van Infrastructuur en Waterstaat (INW) en Schiphol verdere verbeteringen bespreken, maar zal zich niet mengen in lopende handhavingstrajecten. Ook geluidsoverlast en de blootstelling aan ultrafijnstof zijn onderwerpen die aandacht krijgen, waarbij onafhankelijke geluidsmetingen en strengere grenswaarden worden overwogen. Het doel is om de werkomstandigheden op Schiphol verder te verbeteren, waarbij de staatssecretaris toezegt de Kamer in het najaar te informeren over de voortgang.

Externe toetsing RI&E en andere arbovraagstukken

In dit blok bespreekt de staatssecretaris de vraag van Kisteman over de noodzaak van externe toetsing RI&E. De staatssecretaris geeft aan dat hij samen met de arbeidsinspectie kijkt naar mogelijkheden om de regeldruk voor bedrijven te verlichten, vooral voor kleine ondernemers. Ook zegt hij dat hij in de Arbovisie 2040 zal onderzoeken of de huidige aanpak kan worden vereenvoudigd. Daarnaast behandelt hij vragen van verschillende Kamerleden over het verminderen van arbeidsongevallen, de blootstelling aan gevaarlijke stoffen en de bescherming van kwetsbare groepen zoals uitzendkrachten. De staatssecretaris benadrukt dat preventie en samenwerking met werkgevers belangrijker zijn dan enkel boetes opleggen, en hij belooft bepaalde zorgen in kaart te brengen en later op terug te komen.

Tweede termijn

In de tweede termijn van het debat over regeldruk spraken Kamerleden hun zorgen uit over de werkomstandigheden van werknemers, met bijzondere aandacht voor de bescherming van kwetsbare groepen zoals zelfstandigen en arbeidsmigranten. Patijn riep de staatssecretaris op om de focus te leggen op de bescherming van werknemers, terwijl Van Kent aandacht vroeg voor de arbeidsomstandigheden op Schiphol en de risico's van zwaar tillen. Esser uitte zijn bezorgdheid over de veiligheid van asbest en de noodzaak van transparante gegevens van gemeenten. De staatssecretaris reageerde door te benadrukken dat er al gehandhaafd wordt op gevaarlijke stoffen, ook zonder grenswaarden, en dat Schiphol proactief moet zijn in het beschermen van zijn werknemers. Hij bevestigde ook de noodzaak van samenwerking met andere ministeries om problemen zoals asbest aan te pakken en sprak zijn inzet uit voor nul doden op de werkvloer.

Toezeggingen

- Vereenvoudiging RI&E: Terugkoppeling in de eerste helft van volgend jaar.
- Voorhandse aannemelijkheid: Informatie in de voortgangsbrief voor 21 december.
- Regeldruk bedrijven (asbestrichtlijn): Brief in de eerste helft van volgend jaar.
- Situatie Schiphol: Brief in het najaar, uiterlijk 21 december.
- Bouwplaats-ID: Update in het eerste kwartaal van 2025.
- Toegang vakbonden: Brief in het najaar, uiterlijk 21 december.
- Beroepsziektes uitzendkrachten: In kaart brengen in dezelfde brief als toezegging 1.

Rondetafelgesprek financiële situatie in gemeenten

Een rondetafelgesprek in de Tweede Kamer over het ravijnjaar. Voor u en vele anderen is de term 'ravijnjaar' inmiddels ingeburgerd, maar de leden van de vaste Kamercommissie Binnenlandse Zaken vroegen experts en vertegenwoordigers van gemeenten naar de impact van het financiële ravijn in 2026. Het was Van Nispen (SP) die dit gesprek had aangevraagd, in voorbereiding op het commissiedebat over de financiën van decentrale overheden op dinsdag 1 oktober.

De opkomst was hoog, zowel vanuit de Kamer (11 Kamerleden) als aan de deelnemerskant. In blok 1 kwamen twee experts aan het woord: Peter Verheij namens de ROB en Maarten Allers namens het COELO. Vervolgens kwamen de gemeenten aan het woord: Saskia Bruines [namens de VNG](#), Rob Duiven (Raden in Verzet), Stephanie Onclin (wethouder Zaanstad), Marc Teutelink (wethouder Enschede) en Philip van Veller (wethouder Leidschendam-Voorburg). Vanuit de Kamer waren aanwezig: Van Nispen (SP), Dobbe (SP), Chakor (GL-PvdA), Van Eijk (VVD), Deen (PVV), Thiadens (PVV), Wingelaar (NSC), Van Houwelingen (FvD), Flach (SGP), Inge van Dijk (CDA) en Rijkers (BBB).

Waarschuwingen

De experts in ronde 1 hadden geen opbeurende verhalen voorbereid. Peter Verheij wilde vijf dingen meegeven. Het klopt allereerst dat gemeenten geld over hebben. Tegelijk hebben ze óók een tekort. Dat kan allebei, omdat er in 2026 een structureel slechter scenario is voor gemeenten. Daarnaast noemt Verheij de disbalans tussen taken en middelen een gegeven. In 2021 toonde de ROB dit al aan in het rapport 'Rust, reinheid, regelmaat'. Verheij vindt verder de operatie om van SPUKs af te komen goed, maar de manier waarop deugt niet. Door het geld met een korting naar het gemeentefonds over te hevelen mét een korting, gaat het schip nog schever hangen.

De nieuwe normeringssystematiek is geen volmaakt alternatief voor de oude 'trap-op-trap-af systematiek'. De disbalans wordt alleen maar groter door de knelpunten: de kostenstijging in het sociaal domein en de lage ramingen van het CPB.

Tot slot stipt Verheij de Financiële Verhoudingswet aan. Er is niet altijd goed omgegaan met Artikel 2 van de wet. Wat hem betreft is er inmiddels een omgekeerde Artikel 2 nodig: het rijk heeft geld weggenomen, maar niet aangegeven welke taken dan wegvallen.

Nadat Maarten Allers de VNG gelijk heeft gegeven ("ze willen altijd geld erbij, maar dit keer hebben ze gewoon een punt"), gaat hij in op de onderliggende problemen. De overheden gaan ruziënd over straat; het rijk vertrouwt gemeenten voor geen cent. Hij verzucht dat het regeerprogramma veel spreekt over het betrekken van gemeenten, maar "hoe dan!". De Tweede Kamer heeft het spel zo meegespeeld door steeds weer nieuwe wetgeving te introduceren. Het goede nieuws is wel dat juist de Tweede Kamer in staat is om er verandering in aan te brengen.

Verheij antwoordt op vragen uit de Kamer dat de wijziging naar de BBP-systematiek helemaal niet nodig was. De oude methodiek had met wat aanpassingen prima voldaan. De klappen van de bezuinigingen gaan vallen in de vrije bestedingsruimte van gemeenten. Dat is ongeveer 20 procent, bleek uit rapport van Rinnooy Kan. De disbalans tussen taken en middelen bestond al – het ravijnjaar komt er gewoon bij. Juist daarom is het aan het rijk om aan te geven waar er geschrapt moet worden.

Allers gaf nog aan dat het rijk veel meer beleidsvrijheid bij gemeenten moet laten. Ga niet over tot detailregelgeving bij nieuwe taken voor gemeenten, maar accepteer dat je iets los moet laten. Gemeenten zijn ook democratisch gelegitimeerd. Laat gemeenten bijvoorbeeld zelf bepalen waar ze de opbrengsten van de nieuwe planbatenheffing aan uit mogen geven. Er zijn nu al spelregels voor de omgang tussen overheden. Zorg dat die afspraken worden nagekomen, dan is er een goed begin.

Gemeenten: financiën

Saskia Bruines herhaalt de vertaling van Allers van het ravijnjaar naar de rijksbegroting: alsof je plots 30 miljard euro moet bezuinigen. "Alle gemeenten staan voor de keus wat ze hun (of eigenlijk onze) inwoners niet meer kunnen bieden," geeft ze aan. Bruines legt uit dat de omvang en de groei van het gemeentefonds twee verschillende zaken zijn, die elkaar onbedoeld in hun greep houden. Door een lagere omvang van het gemeentefonds per 2026 daalt ook de indexatie en dus de groei van het gemeentefonds – terwijl de realiteit niet veranderd is.

Bruines houdt de Kamer voor wat zij kan ondernemen om weer beter in positie te komen: versterk bijvoorbeeld de informatiepositie, werk uit hoe arbitrage tussen overheden geregeld wordt en wees kritisch op de rol van de fondsbeheerders.

Ze roept de Kamerleden op om bij het begrotingsdebat de minister van BZK te dwingen vóór de Voorjaarsnota aan te geven op welke punten gemeenten minder hoeven te doen om zo de balans tussen taken en middelen te herstellen.

Rob Duiven, raadslid in Zoetermeer en hier aanwezig namens het actiecomité Raden in Verzet gaat in op de rol van raadsleden. Zij mogen de kastanjes uit het vuur halen – waar gemeenten op moeten bezuinigen – terwijl het rijk mooie sier maakt met het geld dat zij te besteden hebben. Hij doet een klemmend beroep op de Kamerleden: we zijn allemaal volksvertegenwoordigers, doe dit de inwoners niet aan.

Stephanie Onclin beschrijft dat er in bijna alle gemeenten verborgen armoede is: soms is een bezuiniging niet op papier zichtbaar, maar zorgt dit wel voor impact in de samenleving. Een gemeente met een sluitende begroting heeft óók verborgen armoede. De maatregel van het kabinet om de ozb-stijging te maximeren is fruikend, volgens Onclin. Heel ferm legt ze de bal bij de Tweede Kamer: die overtreedt bewust de Financiële Verhoudingswet als ze straks de begroting aanneemt zonder het ravijn te dichten. Bovendien vindt ze het populistisch dat de Tweede Kamer zich liever bezig houdt met de onderwerpen waar wel mooie sier mee gemaakt kan worden, in plaats van het oplossen van het ravijn – hoewel de meeste Kamerleden het misschien wel over het probleem eens zijn.

Marc Teutelink houdt de Kamer voor dat taken in medebewind niet beknot kunnen worden door gemeenten. Daar hebben ze simpelweg geen beleidsvrijheid in. Dus gaat de vrij besteedbare ruimte eraan. Een alternatief is om de lokale belastingen (in Enschede) met 60 procent te verhogen – maar dat mag dan ook weer niet van de rijksoverheid. Een ander alternatief is om de algemene reserve aan te spreken. Die is dan na 4 jaar leeg in Enschede.

“U stort gemeenten in diepe ellende,” is zijn boodschap voor de Tweede Kamer. Gemeenten liggen onderin het ravijn. Als het rijk ze roept om bijvoorbeeld te helpen de bestaanszekerheid te verhogen, krijgt ze geen antwoord. “U hoort niets, zelfs geen echo.”

Volgens Philip van Veller zijn middelgrote gemeenten de gemiddelde gemeenten – een afspiegeling van Nederland. Hij benadrukt het belang van goede reserves in gemeenten, die zijn nodig om investeringen te kunnen doen. Hij heeft zes oproepen voor de Kamer, waaronder het voeren van teruggeefgesprekken: wat kunnen we niet meer doen? Ook haalt hij de monitor van de financiële verhoudingen zoals die in de Eerste Kamer is aangevraagd aan als goed voorbeeld.

Impact van het ravijnjaar

“Achter de techniek gaat de hele samenleving schuil,” gaf Rob Duiven treffend aan. De bezuiniging van 2,3 miljard euro helpt niet om het vertrouwen van inwoners in de overheid te herstellen. Inwoners moeten kunnen rekenen op een overheid die ze helpt als ze hulp nodig hebben, die zorgt dat de wegen zonder gaten zijn, die voorzieningen op niveau houdt, die de wijk veilig houdt.

In Zaanstad is er 23 miljoen euro minder in 2026, in Enschede mist 60 miljoen euro. Onclin maakt de vergelijking met de koopkrachtcijfers. Een minima-gezin gaat er met deze miljoenennota 150 euro per jaar op vooruit. Maar aan de andere kant – en die vertelt het rijk niet – moeten gemeenten de minimaregelingen terugdringen als bezuiniging. Een halve bezuiniging van Zaanstad betekent al een terugval van 300 euro voor minima. Daarmee verdampen de koopkrachtplaatjes. Van Veller noemt de koopkrachtplaatjes in het licht van de stijgende ozb straks in gemeenten waartoe zij gedwongen worden.

De Tweede Kamer wil weten waar gemeenten op moeten beknibben. Van Veller noemt bijvoorbeeld het wegenonderhoudsplan in zijn gemeente. Met veel hangen en wurgen is dat plan uitvoerbaar en betaalbaar – maar wel op het minimale niveau. Dat gaat effecten hebben voor de staat van de

infrastructuur op termijn. Onclin geeft aan dat ze overwogen heeft de aanbestedingswet te overtreden bij de inkoop in haar gemeente. Ook moest de gemeente negatief reageren op de toekomstvisie van de brandweer. Duiven is klip en klaar: beknibbelen is niet het goede woord, we zijn veel te chauvinistisch met elkaar als overheid. Gemeenten worden uitgekleeft – kapot gemaakt!

Bruines geeft vervolgens aan dat de VNG een analyse van de gemeentebegrotingen voor 2025 gaat maken; wat is daarin te zien? Wat blijft er nog over? We weten nu al dat kleine gemeenten gemiddeld harder getroffen worden dan grote gemeenten, maar ook de ozb-stijging in Amsterdam (van 27%, red.) is een groot besluit om te nemen. Onclin voegt desgevraagd nog wat voorbeelden toe: er komt een toename van armoede, de sportpas in Zaanstad wordt of voor een kleinere groep bereikbaar of krijgt een beperkter bedrag, er kunnen ook nog extra kosten worden toegerekend aan de afval- en rioolbaten. Een ander aspect is dat gemeenten bepaalde wettelijke termijnen niet meer kunnen halen, zoals de termijn om een paspoort af te kunnen halen of het verlenen van vergunningen voor woningbouw. Dat laatste gaat al gauw over maanden! Van Veller wordt door Flach (SGP) nog bevraagd op de gemeente Zwijndrecht – een typische M50-gemeente volgens Van Veller. Zij waren de dupe van eerdere herverdelingen, omdat daarmee bepaalde maatstaven wegvielen.

Reactie Kamerleden

Naast inhoudelijke vragen over de BBP-systematiek, Artikel 2 en de reservepositie van gemeenten, gaven vooral Chakor (GL-PvdA), Van Nispen en Flach aan hoe zeer zij getroffen waren door de verhalen. Chakor schrok van de voorbeelden, omdat dit juist de zaken zijn die het zo fijn maken om in een bepaalde wijk of stad te wonen: cultuur, ontspanning of een wandeling in het park... dat kan niet verdwijnen. Ze is blij met de concrete voorbeelden. Flach – voorheen wethouder in Hendrik-Ido-Ambacht – gaf aan dat zijn gemeentehart bloedt. Hij is onder de indruk van de verhalen. Van Nispen excuseerde zich dat hij wat later binnen kwam, maar in de plenaire zaal heeft hij zoveel mogelijk live meegekeken. “Ik wil geen seconde van dit gesprek missen,” zegt hij. Het beeld dat er in 2025 nog niks aan de hand is in gemeenten is nu uit de wereld geholpen, geeft hij aan. Er staat veel op het spel.

Rondetafelgesprek: Wet regie versterking volkshuisvesting

Woensdag 25 september vond het rondetafelgesprek over het wetsvoorstel versterking regie op de volkshuisvesting. Dit wetsvoorstel geeft het Rijk, de provincies en de gemeenten verschillende instrumenten om samen de regie op de volkshuisvesting te herstellen. Met dit voorstel komt er regie vanuit de overheid op aantallen woningen en locaties, op betaalbare woningen en een evenredige verdeling daarvan, en het moet lokale woningbouwprestatieafspraken verstevigen.

Ook wil het wetsvoorstel vertraging door lange beroepsprocedures beperken.

Het gesprek was opgedeeld in 3 blokken. In het eerste blok zaten twee gemeenten (Krimpenerwaard en Barneveld), het IPO en het Nationaal Programma Rotterdam-Zuid (NPRZ). De Tweede Kamerleden waren ook goed vertegenwoordigd bij het gesprek met leden van VVD, GroenLinks-PvdA, PVV, BBB, ChristenUnie en NSC.

De Hoop (GroenLinks-PvdA) vraagt hoe de verschillen tussen wijken kunnen worden verkleind. Pastors van het NPRZ zegt dat dit al mogelijk is. Gemeenten kunnen de zogenaamde Rotterdamwet hiervoor toepassen. Maar zijn oproep is om nu vooral te gaan bouwen, er is nog te veel bestuurlijk gesteggel.

Wijen (BBB) vraagt naar de rol van provincies ten opzichte van bouwen op agrarische gronden zoals de Krimpenerwaard wil, Grinwis (CU) sluit hier op aan door te vragen of de wet voldoende strak is opgeschreven voor gemeenten zoals de Krimpenerwaard. Ook NSC vraagt of de regierol wel duidelijk genoeg is en wie uiteindelijk bepaalt. Het IPO geeft aan dat de regie bij provincies hoort omdat de provincie zicht heeft op het regionale plaatje. Gemeenten vinden dat zij beter beeld hebben waar behoefte aan is in hun eigen gemeente. Uiteindelijk komt het er op neer dat provincies en gemeenten samen een plan maken en met betrokken partijen prestatieafspraken maken. Samenwerken en als één overheid optreden, dat geldt voor het Rijk, provincies en gemeenten. De sprekers gaven nog mee zich zorgen te maken over de lange procedures, de wet gaat hier onvoldoende in helpen. En er werd opgeroepen tot minder beleid, meer middelen en samen te werken als één overheid.

In het tweede blok zaten vertegenwoordigers van de Woonbond, Dakloosheid Voorbij, Valente, Actiz en Vereniging Eigen Huis. De Groot (VVD) vraagt of met deze wet wel voldoende aandacht is voor betaalbare koopwoningen. GroenLinks-PvdA vraagt of 30% sociale huur wel voldoende is. De Woonbond ziet het percentage voor sociale huur graag van 30 naar 40% gaan. Eigen Huis vindt dat er meer duidelijkheid moet komen over het waarmaken van de 2/3^e betaalbare woningen. BBB vraagt of gemeenten al voldoende werk maken van de plannen voor geclusterd wonen door ouderen. Actiz vindt dat er al goede voorbeelden zijn maar dat het nog wel verschilt per gemeente. Welzijn (NSC) wil weten of zorgpartijen geholpen zijn met alleen aantallen of dat ze ook niet mee willen bepalen wat er gebouwd moet worden. Actiz zou graag zien dat zorgpartijen aansluiten bij de prestatieafspraken. NSC denkt dat de wet niet nodig is om aan tafel te zitten bij prestatieafspraken maar vraagt of regie moet komen op wat er gebouwd moet worden. VVD wil ervoor waken dat er niet te veel wordt opgetuigd als samenwerking tussen zorgpartijen en gemeenten al goed loopt. GL-PvdA wil dat de samenwerking vooral niet te vrijblijvend is.

ChristenUnie, BBB, GL-PvdA vraagt hoe de wet dusdanig kan worden verbeterd dat daklozen ook een categorie worden in de wet. Nu is zijn daklozen gekoppeld aan de Wmo en de CU wil weten welke daklozen hierdoor buiten de wet vallen. Dakloosheid Voorbij geeft aan geen getallen te hebben. Eerst zou aan de hand van de Ethos-telling in beeld moeten worden gebracht wie om welke reden dakloos zijn. Hij zou dan wel graag zien dat er meer categorieën worden toegevoegd en dat de toegang tot Wmo makkelijker wordt. Gemeenten kunnen in de huisvestingsverordening zelf al categorieën toevoegen.

GL-PvdA vraagt of de wet gemeenten zou moeten verplichten om Ethos-light telling te hanteren om zo een beeld te krijgen van de verschillende categorieën daklozen.

In het derde blok sprak Martijn Balster (wethouder Den Haag) namens VNG. Daarnaast namen NEPROM, IVBN, Aedes en WoningBouwers NL deel aan dit blok.

In dit blok zat de aandacht op zorgen voor voldoende bouwlocaties, middelen, tekorten aan personeel bij zowel gemeenten als de Raad van State waardoor veel bezwaarprocedures lang op de plank blijven liggen en de hoeveelheid betaalbare woningen.

CU vraagt aan de VNG waar de zorgen bij gemeenten zitten met betrekking tot de regionale verdeling en zogenaamde urgenten. Balster geeft aan dat evenredigheid in verdeling goed is. Daar waar nodig maatwerk verrichten en de regionale woonzorgvisies zijn hierbij een goed instrument. Wel is het zaak dat we de balans bewaken tussen urgenten en reguliere woningzoekenden goed monitoren.

Mooijman (PVV) vraagt aan de VNG welke instrumenten gemeenten nodig hebben om regie te kunnen voeren richting woningcorporaties. Balster laat weten een doorslaggevende stem te willen bij de verkoop van sociale huur. Ook doet hij een duidelijke oproep om het werkgebied van de woningcorporaties niet uit te breiden.

Tot slot laat Balster de aanwezigen weten dat er veel plannen zijn die klaar zijn om te starten met bouwen, ook gemeenten willen oogsten. Maar het zit vast op publieke tekorten. Zet de beschikbare middelen in om die publieke tekorten op te lossen.

In het [position paper](#) vind je alle punten terug die door de VNG zijn ingebracht.

Rondetafelgesprek effecten van de btw-verhoging voor onderwijs, cultuur en media

Donderdag 26 september hield de vaste Kamercommissie OCW een rondetafelgesprek over de effecten van de btw-verhoging voor onderwijs, cultuur en media. Het gesprek was ingedeeld aan de hand van de drie onderwerpen (onderwijs, cultuur en media) en een blok over financiën.

De VNG was helaas niet uitgenodigd om deel te nemen aan het gesprek maar andere deelnemers aan het gesprek hebben wel zorgen van de VNG meegenomen in hun inbreng.

Onderwijs

In dit blok zaten de landelijke Studentenvakbond (LSVb), de MBO-raad en de Branchevereniging Media Educatie Vak en Wetenschap aan tafel. Het ging hier voornamelijk over de btw-verhoging op boeken. Mohandis (GroenLinks-PvdA) en Rooderkerk stellen diverse vragen over de neveneffecten van de btw-verhoging en welke studenten nou eigenlijk het hardst worden geraakt. Hertzberger (NSC) vraagt waarom de schoolbibliotheek wordt geraakt.

De btw-verhoging wordt voor leermiddelen in het PO, VO en MBO inderdaad gecompenseerd maar dit geldt niet voor boeken van schoolbibliotheken omdat dit geen leermiddelen zijn. De zorgen over de leesvaardigheid, die al achteruit holt, zijn dan ook groot. Zeker als het gaat om leerlingen die de Nederlandse taal al minder vaardig zijn.

Voor studenten, waaronder ook de MBO-studenten die 18 jaar of ouder zijn, geldt dat zij sowieso niet in aanmerking komen voor de compensatie. Er zijn dan ook grote zorgen over de koopkracht van studenten en de toenemende kloof tussen arm en rijk door deze maatregel. Studeren mag niet iets worden voor de koopkrachtigen zeggen sprekers. Daarnaast zijn er ook zorgen over de compensatie voor de 17-minners in het MBO want de huidige compensatie was al niet voldoende dus met de 1,5 miljoen die nu voor het MBO is gereserveerd, wordt dat er niet beter op.

De sprekers roepen op tot een serieuze impactanalyse voor de maatregel.

Cultuur

Sprekers in dit blok vertegenwoordigen of zijn werkzaam in de cultuursector. Zo waren er vertegenwoordigers van de Kunsten '92, Platform ACCT en de Federatie Cultuur. Sprekers in dit blok refereren ook aan de zorgen van de VNG. Want de btw-verhoging zal tot gevolg hebben dat de cultuursector meer beroep zullen doen op de cultuurmiddelen van gemeenten, maar die middelen staan al onder druk. Gemeenten moeten al flink bezuinigen. Daarnaast verdwijnen ook bepaalde subsidies

dus al met al is het een stapeling van maatregelen die de sector zwaar onder druk zet; toegankelijkheid en betaalbaarheid staan op het spel.

Van de Wal (VVD) vraagt naar de koopkrachteffecten van de maatregel. Dit is moeilijk in te schatten zegt een van de sprekers want er is geen impactanalyse gedaan maar uit ervaring schat hij in dat de prijsverhoging vooral effect heeft op jongeren en mensen met een laag en middeninkomen.

D66 en GL-PvdA vragen door op de stapeling van maatregelen waardoor het effect nog groter is. Platform ACCT laat weten dat zij zich daar niet alleen zorgen over maken maar ook de VNG. Er zijn gemeenten serieus bezig met het toegankelijk houden van sport, media en cultuur en dat wordt door een andere overheid, door deze maatregel, nu teniet gedaan, aldus ACCT. De vertegenwoordiger van musea vult hier op aan dat lokale verankering van musea, met name in de regio, sterk is. Het is meer dan een museum, er zijn ook vrijwilligers werkzaam, het verbindt. Dit mede ook naar een vraag van D66 over de sociale en economische waarde van cultuur.

Media

In dit blok zaten vertegenwoordigers van De Telegraaf, De Limburger en de Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek (CPNB). De Limburger noemt de maatregel een doodsteek voor onder andere de controle van de macht op alle niveaus en dus ook de lokale democratie. Er zullen verslaggevers ontslagen moeten worden en keuzes gemaakt worden welke raadsvergadering wordt verslagen.

CPNB maakt zich zorgen over de leesbevorderingsprogramma's in het PO en VO. Jeugdboeken zijn officieel geen leermiddel en komen dus niet in aanmerking voor compensatie.

Beckerman (SP) vraagt wat de maatregel nog meer betekent voor lokale en regionale media. De Limburger refereert aan hun initiatief in Heerlen-Noord (een NPLV-gebied). Ze zijn hier net begonnen aan een initiatief voor 4 jaar om de lokale democratie te bevorderen, de informatiekloof te dichten en lezen te bevorderen. Dit wil De Limburger voortzetten maar eenzelfde soort initiatieven lijken nu kansloos.

Financiën

Het laatste blok ging over financiën, met een econoom en een vertegenwoordiger van Dialogic, schrijver van het evaluatierapport 'Evaluatie van het verlaagde btw-tarief'.

GL-PvdA vraagt naar de uitvoerbaarheid van de maatregelen aangezien er ook allerlei uitzonderingen op zitten (zoals voor attractieparken en bioscopen). Kostic (PvdD) vraagt of een btw-verhoging een effectieve maatregel is om je doel te bereiken. D66 vraagt wie er nou het hardst worden getroffen door de maatregel.

Dialogic twijfelt überhaupt aan het nut van een verlaagd btw-tarief. Het verlaagde tarief kost bijna 14 miljard. Hij denkt dat er meer wordt bereikt als je die 14 miljard doelgericht inzet voor de lagere en middeninkomens. De econoom vindt het verhaal van Dialogic een te eenvoudige presentatie van de werkelijkheid. Hij heeft meerdere onderzoeken gedaan en die laten positieve resultaten zien van de btw-verlaging. Juist de lagere en middeninkomens profiteren hier van zegt hij.

Rondetafelgesprek: Ruimtelijke ordening

Dit rondetafelgesprek was de tweede afgelopen week in de reeks van drie waarin de Vereniging van Nederlandse Gemeenten vertegenwoordigd was. Ruimtelijke ordening is primair een zaak van de gezamenlijke overheden waarin bouwers, aannemers, projectontwikkelaars, landbouwsector, natuurorganisaties architecten erg afhankelijk van zijn om te kunnen werken aan infrastructuur, woningbouw, natuur, recreatie en ontwikkelingen in het landelijk gebied.

Met maar liefst 13 sprekers ([zie link voor aanwezigen en hun position papers](#)) Alle partijen waren vertegenwoordigd waaronder, redelijk bijzonder, drie wethouders in de drie verschillende blokken. Zeer opvallend was de eensgezindheid onder alle partijen. Hieronder op hoofdlijnen waarin iedereen elkaar vond of elkaar afweek.

Regie

De slinger is weer terug de andere kant op: landelijke regie wordt gevraagd en is nodig. Alle sprekers waren het daar mee eens. Enkele provincies hebben al eens eerder berekend dat hun beschikbare ruimte onvoldoende is om alle ambities waar te kunnen maken. Niet alles kan dus. De wethouders, de Unie van waterschappen en de provincies legden daarbij wel terug dat landelijke regie niet hetzelfde is als rijksregie, we moeten het samen doen.

Keuzes: strategisch, integraal en concreet

Alle partijen vonden zeer eensgezind dat er strategische en vooral ook concrete keuzes moeten worden gemaakt die niet iedereen blij zal achterlaten maar hard nodig zijn naar de toekomst om prioriteiten zoals woningbouw waar te kunnen maken. Nu blijft iedereen maar afwachten.

De Neprom wil dat het rijk grote woningbouwlocaties aanwijst omdat regio's geen blijk geven van de woningnood, het gaat dus hen te traag. Het IPO wil deze keuzes ook maar vraagt wel om 'veilige keuzes' om niet te bouwen op plekken waar we later spijt van krijgen. Waar gebouwd gaat worden moeten we van niet denken dat het nu leeg en onbestemd gebied is. Volbouwen van het landschap is ook niet de bedoeling, maar door de vergrijzing en individualisering is het aantal vierkante meters per inwoner fors toegenomen. De rijksbouwmeester herkent dat en zegt dat er te grote woningen worden gebouwd voor de doelgroepen. Kijk ook naar splitsen en optoppen. PBL adviseert de richting op te gaan van functievermenging.

Architecten beamen de behoefte aan concrete keuzes maar zeggen uitvoeringskracht op lokaal niveau te missen; provincies en gemeenten hebben meer uitvoeringscapaciteit nodig.

De wethouder van de gemeente Zoetermeer benadrukt dat een integrale aanpak die zijn gemeente nodig heeft. Het is in korte tijd gebouwd dus de hele omgeving is toe aan vervanging of onderhoud. Bouw woningen vooral bij hoogwaardig openbaar vervoer, 100.000 woningen per jaar betekent niet dat er ook ruimte is voor evenveel auto's. IPO bevestigde dat ook.

Optoppen kan ook een oplossing zijn maar daarvoor moet het 70% instemmingsrecht van de verenigingen van eigenaren worden losgelaten. Duidelijkheid is nodig, keuzes maken is belangrijker dan alles op zijn beloop te laten. Ook dit werd meerdere malen door de sprekers benoemd.

Alleen de LTO vertegenwoordiger viel wat uit de toon, hij vond dat de landbouwsector een status aparte moet krijgen en bescherming verdient. Opvallend genoeg was het juist de NSC die en gaf dat de landbouw in Nederland een veer zal moeten laten.

Ook namens de VNG was wethouder van de gemeente Middelburg Rutger Schonis aanwezig. Hij benadrukte dat de ruimtelijke ordening uitermate lokale aangelegenheid omdat daar alle ruimteclaims bij elkaar komen. Ook hij benadrukt de behoefte aan beslissingen groot is en beaamde dat het tot ontevredenheid zal gaan leiden bij betrokkenen. Daarom wil hij tegen *nimby* en *banana* (resp. *not in my backyard & build absolutely nothing anywhere near anything, red*) ingaan met gebruik van burgerraadplegingen. Het heeft in Middelburg en andere gemeenten gewerkt. Op een vraag van GL/PvdA wat gemeenten nodig hebben voor een goed ruimtelijk ordeningsloket was het antwoord duidelijkheid middelen in verband met het ravijnjaar en een extra instrument In de gereedschapskist. Gemeenten missen een instrument tussen vrijwillige medewerking van een grond/pandeigenaar en onteigenen. Het onteigenen van een garagebox kan de stedelijke ontwikkeling frustreren.

Interessant punt was dat waar eerder deze week bij het debat water door NSC en VVD gesteld werd dat het principe 'water en bodem sturend' een belemmering kan zijn voor woningbouw, de branchevereniging van Nederlandse architectenbureaus (BNA) op een vraag van Merlien Welzijn (ook NSC) daar ontkennend op reageerde. De meeste woningen moeten binnenstedelijk gebouwd worden en daar speelt het niet en bij buitenstedelijk bouwen valt vaak een mouw aan vast te knopen aldus BNA.

Landelijk gebied

In het blok landelijk gebied waren de wethouder van de gemeente Asten (de heer Bankers, mede namens de VNG) en de Stichting Natuur & Milieu het met elkaar eens over de bescherming daarvan en de lastige economische realiteit. Om rondom natuur de landbouw te laten extensiveren is de grondprijs vaak te hoog. Extensieve melkveehouderij kan niet uit daardoor grasland wordt opgekocht voor intensieve veehouderij of door tuinders met negatieve gevolgen voor de natuurdoelen, geuroverlast en de leefbaarheid in het gebied.

Op woensdag 2 oktober is het commissiedebat RO waarvoor deze hoorzitting de voorbereiding was. Dan zullen we vernemen hoe de fracties naar oplossingen en hun aanpak kijken. Op de hoorzitting weden vragen vooral gesteld voor een verder uitleg of toetsing aan partijstandpunten.

Vragenuur

Tijdens het vragenuur op dinsdag 24 september werden belangrijke onderwerpen besproken, waaronder afvalinzameling en de zorg voor dakloze arbeidsmigranten.

Afvalinzameling en statiegeld

Wingelaar (NSC) vraagt hoe de staatssecretaris de bekendheid over het statiegeldsysteem kan vergroten en hoe gemeenten betere faciliteiten, zoals prullenbakken en rekjes voor blikjes en flesjes, kunnen aanbieden. Er is sprake van een gebrek aan infrastructuur in sommige gemeenten om het inzamelen van statiegeldflessen te ondersteunen.

Dakloze arbeidsmigranten en maatschappelijke opvang

Dijk (SP) kaart de zorgwekkende situatie aan van dakloze arbeidsmigranten, specifiek in de gemeenten Venlo, Venray, Horst aan de Maas en Peel en Maas. In deze regio leven 50 tot 80 migranten onder erbarmelijke omstandigheden in bossen. Minister van Hijum erkent het probleem en geeft aan dat er

pilots lopen in samenwerking met Venlo, Eindhoven en de vier grote steden om opvang en ondersteuning te bieden. De problematiek wordt in bredere zin aangepakt, ook door informatievoorziening en ondersteuning van terugkeer naar werk of het land van herkomst.

Financiële ondersteuning voor gemeenten

De minister noemt dat het ministerie nu geld beschikbaar stelt aan gemeenten zoals Venlo en Eindhoven, naast de vier grote steden, om opvang voor dakloze arbeidsmigranten te realiseren. Dit wordt gezien als een prioriteit voor de komende tijd, waarbij wordt gewerkt aan oplossingen op korte en lange termijn.

Verantwoordelijkheid van werkgevers

Patijn (GL-PvdA) en van Houwelingen (FVD) benadrukken dat niet alleen gemeenten, maar ook werkgevers verantwoordelijk moeten worden gehouden voor de opvang en huisvesting van arbeidsmigranten. Werkgevers, inclusief uitzendbureaus, moeten verplicht worden langer zorg te dragen voor huisvesting nadat een arbeidscontract eindigt. Van Hijum erkent dit en wijst op bestaande afspraken in cao's en de Wet goed verhuurderschap, die meer mogelijkheden biedt voor gemeenten om hierop te handhaven.

Handhaving en wettelijke kaders

De minister geeft aan dat handhaving een belangrijk knelpunt blijft. Veel werkgevers en sectoren houden zich niet aan de regels rondom huisvesting van arbeidsmigranten. Gemeenten en toezichthoudende instanties, zoals de Arbeidsinspectie, moeten hier strenger op toezien. De Wet goed verhuurderschap en een doelgroepencontract moeten gemeenten ondersteunen om deze problematiek beter aan te pakken.

Stemmingen

Dinsdag 24 september

Moties ingediend bij het tweeminutendebat Verkeersveiligheid

De uitslagen van de stemmingen over alle moties zijn [hier](#) te vinden. Deze moties springen er uit:

- Motie van de leden [Veltman en Olger van Dijk](#) over alleen voor fatbikes een minimumleeftijd van 14 jaar en een helmplicht invoeren. Aangenomen;
- Motie van de leden [Veltman en Vedder](#) over het voor de politie mogelijk maken om in alle gevallen van controle van de fatbike in het menu te kijken. Aangenomen.

Moties ingediend bij het tweeminutendebat Ruimte voor Defensie

De uitslagen van de stemmingen over alle moties zijn [hier](#) te vinden. De volgende motie is voor gemeenten van belang:

- Motie van het lid [Van der Wal c.s.](#) over de informatievoorziening in de regio over uitbreiding van Defensielocaties verbeteren. Aangenomen.

Moties ingediend bij het debat over de Staat van Groningen

De uitslagen van de stemmingen over alle moties zijn [hier](#) te vinden. Deze springt er uit:

- Motie van de leden [Beckerman en Bushoff](#) over een verbod op het bouwen van munitiedepots in het mijnbouwschadegebied. Aangenomen.

Aangehouden motie ingediend bij het tweeminutendebat Inburgering en integratie

- Gewijzigde motie van het lid [Patijn c.s.](#) over met spoed met een AMvB komen waarin een uitzendverbod voor de gehele pluimvee- en vleessector wordt aangekondigd (t.v.v. 32824-422). Verworpen.

Moties ingediend bij het tweeminutendebat Arbeidsmigratie

- Motie van het lid [Paternotte c.s.](#) over binnen de Handhavingsrichtlijn de maximale ruimte opzoeken om de oneigenlijke detachering van derdelanders via EU-lidstaten zo veel mogelijk te stoppen. Aangenomen;
- Motie van het lid [Paternotte c.s.](#) over onderzoek naar verplichtstelling van de bedrijfseffectrapportage bij de vestiging van een bedrijf van ten minste 2.000 vierkante meter. Aangenomen;
- Motie van het lid [Paternotte c.s.](#) over met tekortsectoren voorbereidingen treffen om één pilot voor een vakkrachtenregeling te starten. Verworpen;
- Motie van het lid [Bikker c.s.](#) over het definiëren van een bandbreedte voor het arbeidsmigratiesaldo. Aangenomen;
- Motie van het lid [Bikker](#) over onderzoeken hoe de handhavingscapaciteit van de Arbeidsinspectie mee kan ontwikkelen met het aantal arbeidsmigranten en de daaraan gelieerde misstanden. Verworpen;
- Motie van het lid [Bikker](#) over koppeling van de loonaangifteketen aan het BRP en de RNI als eerste stap om de registratie van buitenlandse werknemers te verbeteren. Aangenomen;
- Motie van de leden [Patijn en Bikker](#) over een SER-adviesaanvraag over hoe het aantal vacatures voor arbeidsmigranten in de logistiek, tuinbouw en voedingsindustrie met 50% teruggedrongen kan worden. Verworpen;
- Motie van het lid [Ergin](#) over de economische en maatschappelijke gevolgen van het terugdringen van arbeidsmigratie in kaart brengen. Aangenomen;
- Motie van het lid [Ergin](#) over een grondig onderzoek naar de benodigde omvang en sectorale spreiding van arbeidskrachten. Verworpen;
- Motie van het lid [Boon c.s.](#) over bewerkstelligen dat boetes voor illegale tewerkstelling van werknemers uit het buitenland met terugwerkende kracht worden geïndexeerd. Aangehouden;
- Motie van het lid [Van der Plas](#) over de Arbeidsinspectie proactief laten toezien op onderbetaling van arbeidsmigranten op basis van informatie uit de loonheffingsketen. Aangenomen;
- Gewijzigde motie van het lid [Van der Plas](#) over er voor zorgdragen dat onderbetaalde arbeidsmigranten hun achterstallige loon uitgekeerd kunnen krijgen via de Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten (t.v.v. 29861-137). Aangenomen;
- Motie van het lid [Van der Plas](#) over de A1-contractie alleen mogelijk maken voor inkomens van 130% van het wettelijk minimumloon. Verworpen;
- Motie van het lid [Van der Plas](#) over een ketenaansprakelijkheid voor de inlener waarbij de inlener dezelfde boete krijgt als het uitzendbureau waar de misstanden met arbeidsmigranten plaatsvinden. Verworpen;
- Motie van het lid [Flach c.s.](#) over in Europees verband het gesprek aangaan over mogelijkheden om arbeidsmigratie binnen de Europese Unie te beperken. Verworpen;
- Motie van de leden [Flach en Bikker](#) over een arbeidsmigratiepact sluiten met Europese lidstaten van waaruit veel arbeidsmigranten in Nederland werken. Ingetrokken;

- Motie van het lid [Aartsen](#) over een rijksbrede verkenning van meer sturing op arbeidsbesparing en arbeidsproductiviteit binnen bestaande regelingen. Aangenomen;
- Motie van de leden [Eerdmans en Inge van Dijk](#) over op korte termijn met de Aziatische horecasector overleggen over de arbeidsmarkttoets en het voorkomen van misstanden. Aangehouden;
- Motie van het lid [Van Kent](#) over een plan van aanpak om de instroom van arbeidsmigranten substantieel in te perken. Verworpen;
- Motie van de leden [Inge van Dijk en Van Oostenbruggen](#) over een arbeidsmigratietop beleggen om arbeidsmigratie in de toekomst af te remmen. Aangenomen.

Eerste Kamer

De Senaat heeft afgelopen week geen relevante debatten gevoerd.

Commissieagenda Tweede Kamer

Datum	Onderwerp	Soort overleg
01-10-2024	Financiën decentrale overheden	CD
02-10-2024	Ruimtelijke ordening	CD
02-10-2024	Uitvoering sociale zekerheid	CD
02-10-2024	Online Kinderrechten	RTG
02-10-2024	'Klimaatneutrale mobiliteit in 2050' door TNO en PBL	TB
02-10-2024	Wijziging van de Paspoortwet in verband met het schrappen van de geslachtsvermelding op de Nederlandse identiteitskaart (36587-(R2197))	IN
02-10-2024	Staat van de economie (tweede termijn)	CD
02-10-2024	Caribisch Nederland – VWS	CD
03-10-2024	Klimaatakkoord gebouwde omgeving	CD
03-10-2024	Energieraad	CD
03-10-2024	Fiscale verzamelwet 2025	IN
03-10-2024	Overige fiscale maatregelen 2025	IN
03-10-2024	Wijziging van de Algemene nabestaandenwet en de Participatiewet in verband met het in 2025, 2026 en 2027 niet afbouwen van de dubbele algemene heffingskorting in het referentieminimumloon	IN
03-10-2024	Wijziging van de Wet op het kindgebonden budget tot intensivering van het kindgebonden budget in verband met koopkrachtondersteuning in 2025	IN

03-10-2024	Wijziging van de Wet verlaging eigen bijdrage huurtoeslag, de Wet op de huurtoeslag en enkele andere wetten ter verbetering van de koopkracht en vereenvoudiging van de regeling	IN
03-10-2024	Wijziging van enkele wetten ter uitvoering van de beëindiging van de salderingsregeling voor elektriciteit en enkele technische wijzigingen	IN
03-10-2024	Wet aanpassing Wet minimumbelasting 2024	IN
07-10-2024	Wet aanpassing termijnen en nabestaandenregeling hersteloperatie toeslagen	WO
09-10-2024	Online kinderrechten	CD
09-10-2024	Technische briefing over het rapport 'Op grond kun je bouwen' van de werkgroep Interdepartementale Beleidsonderzoek (IBO) Woningbouw en Grond	TB
10-10-2024	Plan van aanpak 'Stop femicide!'	TB
10-10-2024	Medische kindzorg	CD
10-10-2024	Normuitleg en toezicht Artificiële Intelligentie	RTG
16-10-2024	Slachtofferbeleid	CD
16-10-2024	Ouderenzorg (incl. ouderenhuisvesting)	CD
16-10-2024	Inburgering en integratie	CD
16-10-2024	Zeden en (on)veiligheid van vrouwen	CD
16-10-2024	Hoofdlijnen debat Klimaat en Energie	CD
16-10-2024	Externe veiligheid	CD
16-10-2024	Regels omtrent productie, transport en levering van warmte (Wet collectieve warmte)	TB
16-10-2024	Integratie	CD
16-10-2024	Hoofdlijnen debat Klimaat en Energie	CD
17-10-2024	Verduurzaming industrie	CD
17-10-2024	Wet Collectieve warmte	RTG
17-10-2024	Bescherming persoonsgegevens en digitale grondrechten	CD
17-10-2024	Cultuur	CD
17-10-2024	Armoede- en schuldenbeleid	CD
17-10-2024	Duurzaam vervoer	CD
17-10-2024	Erfgoed	CD
23-10-2024	Cybercrime	CD
23-10-2024	Arbeidsmarktbeleid	CD
23-10-2024	Hoofdlijnennotitie herziening Wiv 2017	CD
24-10-2024	Buitenlandse inmenging en beïnvloeding	CD
24-10-2024	Gesprek met de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) over de Stand van de Uitvoering over 2023	Ges

31-10-2024	Regels omtrent productie, transport en levering van warmte (Wet collectieve warmte)	IN
06-11-2024	Kennisveiligheid	CD
06-11-2024	Toerisme & recreatie	CD
06-11-2024	Hersteloperatie kinderopvangtoeslag	CD
07-11-2024	Participatiewet	CD
07-11-2024	Eerstelijnszorg	CD
07-11-2024	Mestbeleid	CD
11-11-2024	Cultuur	WO
11-11-2024	Wetgevingsoverleg inzake de begrotingen BZK, JenV en EZ voor zover het onderwerpen betreft die zien op digitalisering.	WO
13-11-2024	Laaggeletterdheid	CD
18-11-2024	Water	WO
18-11-2024	Emancipatie	WO
21-11-2024	Medische preventie	CD
27-11-2024	Waterstof, groen gas en andere energiedragers	CD
27-11-2024	Fossiele subsidies	CD
27-11-2024	Gewasbeschermingsmiddelen	CD
28-11-2024	Energiebesparing	CD
28-11-2024	Elektriciteitsnet, Energie-infrastructuur & RES	CD
04-12-2024	Stikstof, NPLG en natuur	CD
04-12-2024	Kernenergie	CD
04-12-2024	Integraal Zorgakkoord	CD
17-12-2024	Digitale infrastructuur en economie	CD
19-12-2024	Circulaire economie	CD

CD	= Commissiedebat	RTG	= Rondetafelgesprek
Ges	= Gesprek	SO	= Schriftelijk Overleg
In	= Inbreng verslag (wetsvoorstel)	TB	= Technische Briefing
NO	= Nota Overleg	FV	= Feitelijke Vragen
Pet	= Petitie	WO	= Wetgevingsoverleg

Plenaire agenda Tweede Kamer

1 – 3 oktober (week 40)

DINSDAG

16.30 uur Debat over onjuiste berekeningen van WIA-uitkeringen door het UWV

WOENSDAG

10.15 uur Algemene Financiële Beschouwingen

DONDERDAG

14.30 uur Algemene Financiële Beschouwingen (voortzetting)

8 – 10 oktober (week 41)

DINSDAG

18.45 uur Begroting Infrastructuur en Waterstaat

WOENSDAG

11.30 uur Begroting Binnenlandse Zaken

DONDERDAG

10.15 uur Begroting Infrastructuur en Waterstaat (voortzetting)

15.30 uur Begroting Binnenlandse Zaken (voortzetting)

15 – 17 oktober (week 42)

- Begroting Economische Zaken
- Begroting Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

22 – 24 oktober (week 43)

- Begroting Koninkrijksrelaties
- Begroting Volksgezondheid, Welzijn en Sport
- Begroting Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

25 oktober t/m 4 november (week 44)

Herfstreces

5 – 7 november (week 45)

- Begroting Asiel en Migratie
- Begroting Klimaat en Groene Groei
- 36 311 Wijziging van de Wet op de huurtoeslag (vereenvoudiging van de huurtoeslag)

12 – 14 november (week 46)

- Belastingplan 2025 (inclusief stemmingen)
- Begroting Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

19 – 21 november (week 47)

- Begroting Justitie en Veiligheid
- Begroting buitenlandse zaken

26 – 28 november (week 48)

- Begroting Sociale Zaken en Werkgelegenheid
- Begroting Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

3 – 5 december (week 49)

- Stemmingen over alle begrotingen
- 36 446 Wet toelating terbeschikkingstelling van arbeidskrachten
- 35 968 Archiefwet 2021

Brussel

Netwerkevenement 25 september

In samenwerking met onder andere de Permanente Vertegenwoordiging van Nederland bij de Europese Unie en het Huis van de Nederlandse Provincies heeft 25 september een netwerk-evenement plaatsgevonden. Iets meer van de helft van de Nederlandse MEPs waren aanwezig, en er waren verschillende gemeente- en provinciebestuurders. De bedoeling van het evenement was om het onderlinge contact tussen de organisaties te versterken. Er is onder andere gesproken over klimaat, het cohesiebeleid, migratie, energie en mobiliteit.

Mission letters gepresenteerd

Op zeventien september zijn de missieletters voor de Eurocommissarissen van de nieuwe Europese commissie gepresenteerd. De missieletters bevatten de specifieke opdracht die elke Eurocommissaris meekrijgt. Er valt dus uit te herleiden wat de prioriteiten van deze commissie zullen zijn en wie op welk thema de regie voert. Anders dan in de vorige commissie zijn er Executieve Vicepresidenten die ook een eigen portfolio hebben, en 'normale' eurocommissarissen. De bedoeling is dat dit een gelijkwaardigere verdeling van macht binnen de commissie bewerkstelligt. Een analyse over wat de missieletters betekenen voor lokale overheden is zowel te vinden op de website van de [VNG](#) als het [Huis van de Nederlandse Provincies](#).

Europa in de kabinetsplannen

Tijdens Prinsjesdag, 17 september, presenteerde het kabinet de plannen voor komend jaar met daarbij de rijksbegroting. Europa kwam daarin meermaals aan bod. Het kabinet erkent het belang van Europese en internationaal samenwerking, maar houdt daarbij wel oog voor soevereiniteit. Zo wil het kabinet verder met implementatie van EU-regelgeving (o.a. op vlak digitalisering, natuurherstelplan). Daar wil het kabinet zo min mogelijk nieuwe nationale koppen aan toevoegen (en bestaande schrappen, hoofdstuk regeldruk). Daarnaast werd herbevestigd dat het kabinet op sommige onderwerpen met de Europese Commissie in onderhandeling wil over wijziging van regels of een uitzonderingspositie (bijv. beschermen hoogwaardige landbouwgrond, opt-out-clausule voor het Europese asiel- en migratiebeleid). Zo wil het kabinet de Nederlandse afdrachten aan de Europese begroting beperken. De gevolgen hiervan voor gemeenten zijn niet bekend. Ook de indirecte impact op de totale Europese begroting en de omvang van Europese subsidiefondsen zijn onduidelijk.

Als VNG hebben we een overzicht gemaakt van de plannen, met daarbij beschreven wat het betekent voor gemeenten. Dit is terug te vinden in deze ledenbrief: [Bijzondere ledenbrief rijksbegroting 2024 en de gevolgen voor gemeenten | VNG](#)

Commissie Territoriale Samenhang en EU-begroting, Comité van de regio's

Op zeventien september heeft in Finland een commissievergadering plaatsgevonden van het Comité van de Regio's.

Het VNG Lobbymemo wordt gemaakt door:

Den Haag: Eric de Rijk, Richard van Vliet, Jesse de Jong-Paavast, Wenneke Koenders en Behzad Sourani
Brussel: Team Europa